PROPOZIȚIA CONCESIVĂ ŞI PROPOZIȚIA CONSECUTIVĂ

- DEFINIŢIE:
- Propoziţia circumstanţială concesivă este propoziţia subordonată care prezintă o circumstanţă în măsură să împiedice realizarea acţiunii din regentă, dar nu o împiedică.
- Ex: /Deşi/ citeşte mult 1 /, nu a obţinut rezultate deosebite la concursul de lectură. 2/ (în ciuda faptului că a citit mult)

- DEFINIŢIE:
- Propoziţia circumstanţială consecutivă este propoziţia subordonată care exprimă consecinţa(rezultatul,urmarea) unei acţiuni, a unei însuşiri sau caracteristici, despre care s-a vorbit în regentă.
- Ex: Vorbeşte atât de repede, 1 /încât/ nu îl înţelege nimeni.2/

ÎNTREBĂRI

- Propoziţia subordonată concesivă răspunde la întrebarea *în ciuda cărui fapt?* adresată termenului regent din propoziţia regentă.

Propoziţia subordonată consecutivă răspunde la întrebarea *care este urmarea faptului că?* adresată termenului regent.

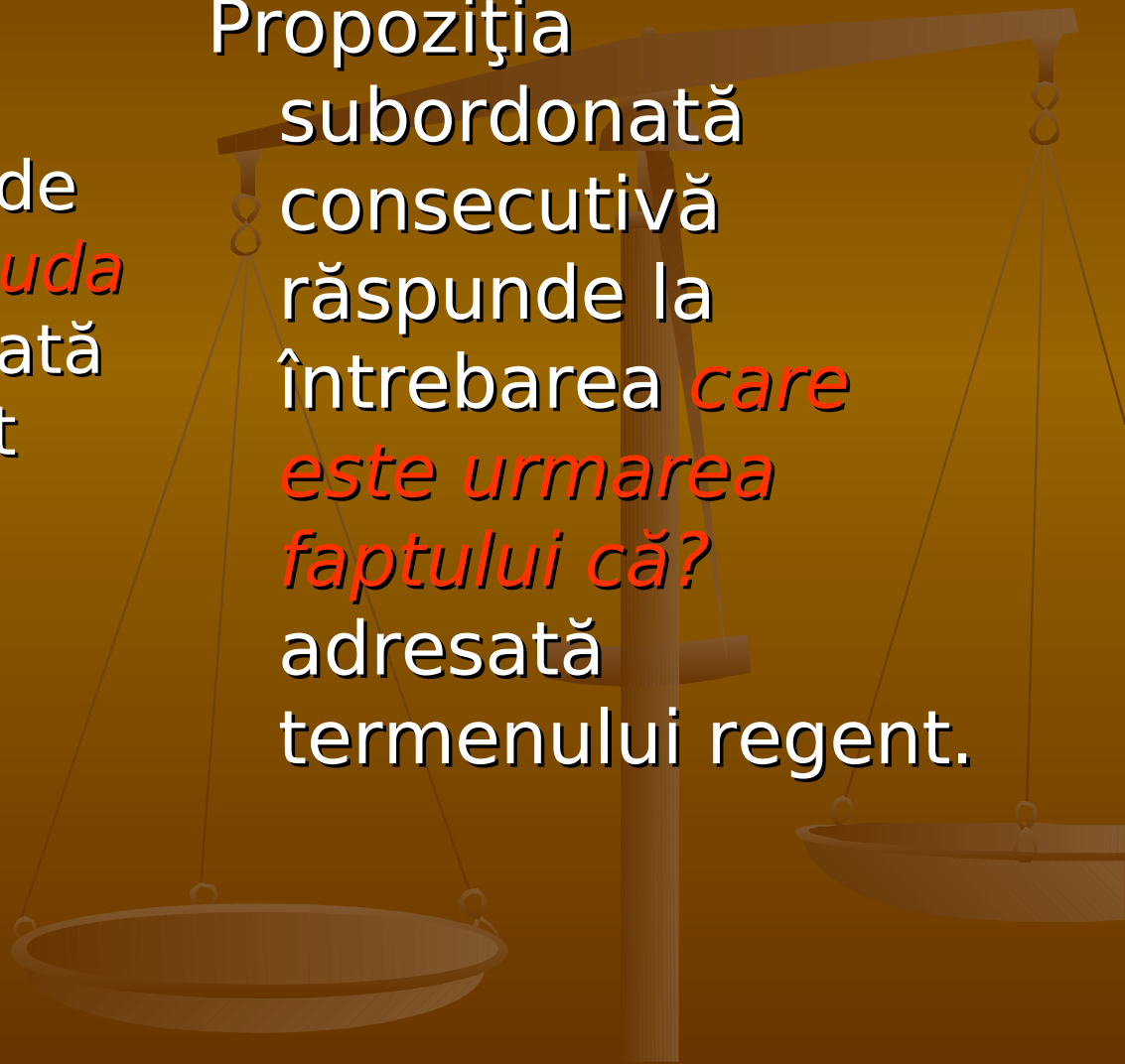

TERMENI REGENȚI

- Subordonata concesivă determină:

a) Un verb:

Voi *reuşi*,1 /[chiar dacă] va fi greu.2/

b) O locuţiune verbală:

A stat la taclale cu prietenii,1/[chiar dacă] era în întârziere.2/

- Subordonata consecutivă determină:

a) Un verb:

Munceşte,1/[de] se speteşte.2/

b) O locuţiune verbală:

A dat năvală in cameră,1/ [de] ne-a speriat./2

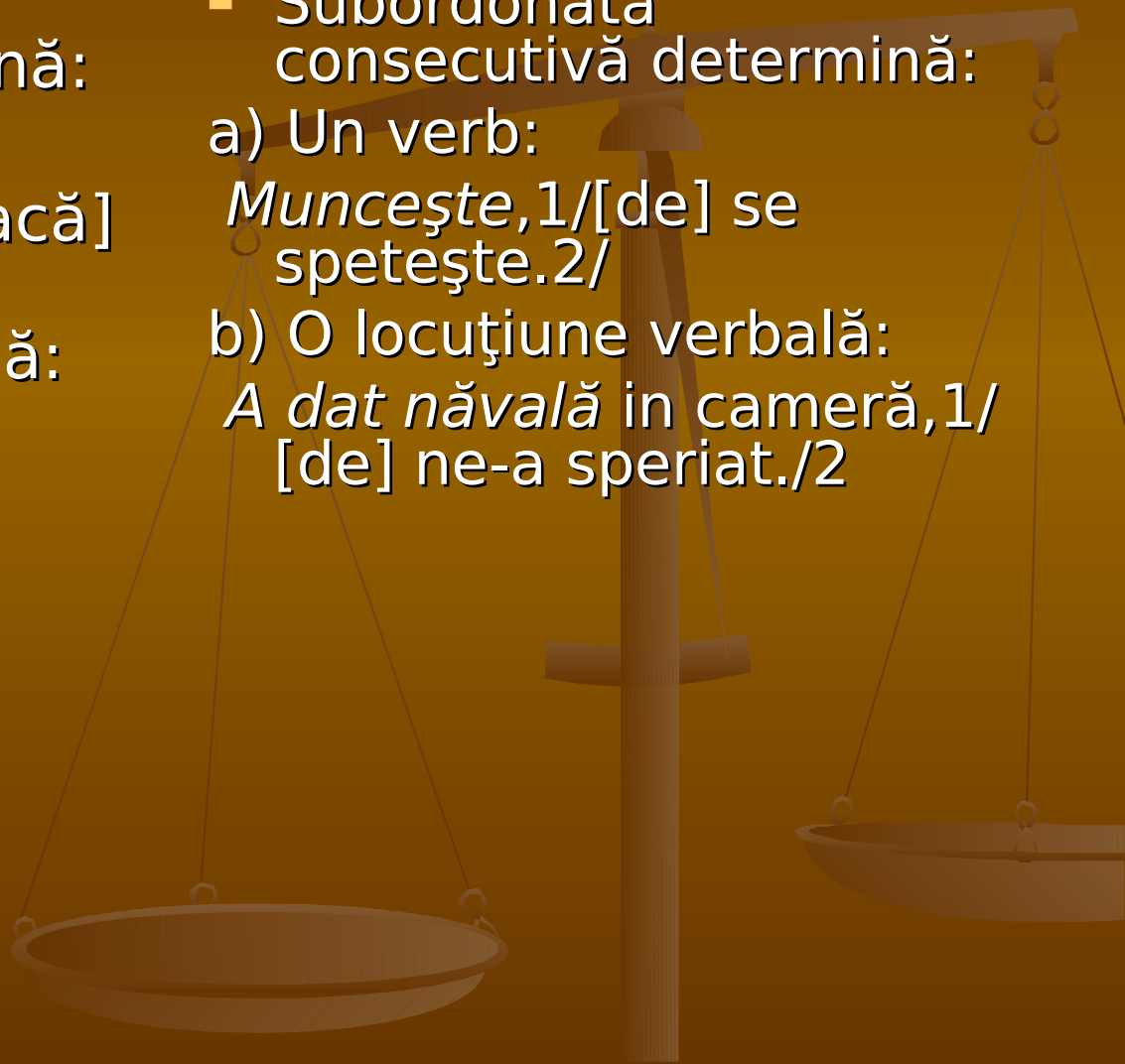

c) O interjecţie:

Hai până la bunici,1/ [deşi] locuiesc departe.2/

d) Un adjectiv:

El este *înţelept*,1/[deşi] nu este bătrân.2/

c) Un adjectiv:

Era atât de *cald*,1/[încât] nu puteai respira./2

d) O locuţiune adjectivală:

Era aşa de *cu dare de mână*,1/ [încât] a sărăcit.

e) Un adverb:

A desenat atât de *frumos*,1/ [încât] a câştigat admiraţia tuturor.2/

ELEMENTE DE RELAȚIE

- Subordonata concesivă poate fi introdusă prin:

a) Conjuncţii subordonatoare: deşi, dacă, de(cu rol de conjuncţie), că, să, măcar, batăr.

b) Locuţiuni conjuncţionale subordonatoare: chiar dacă, chiar că, chiar de, chiar să, măcar că, măcar de, cu toate că, fără să, chit că, nici dacă, nici de, şi de, şi dacă.

- Subordonata consecutivă poate fi introdusă prin:

a) Conjuncţii subordonatoare:încât, de, că, să, ca să.

b) Locuţiuni conjuncţionale subordonatoare: încât să, aşa că, cât să, pentru ca să, de să.

c) Adverbe nehotărâte: oricât, oriunde, oricum.

d) Adverbe relative: cât, cum, unde.

e) Pronume şi adjective pronominale nehotărâte: orice, oricât, oricine.

f) Pronumele şi adjectivul pronominal *CE* însoţit de adjectivul *(ex: Indiferent ce face tot nu este pedepsit.)*

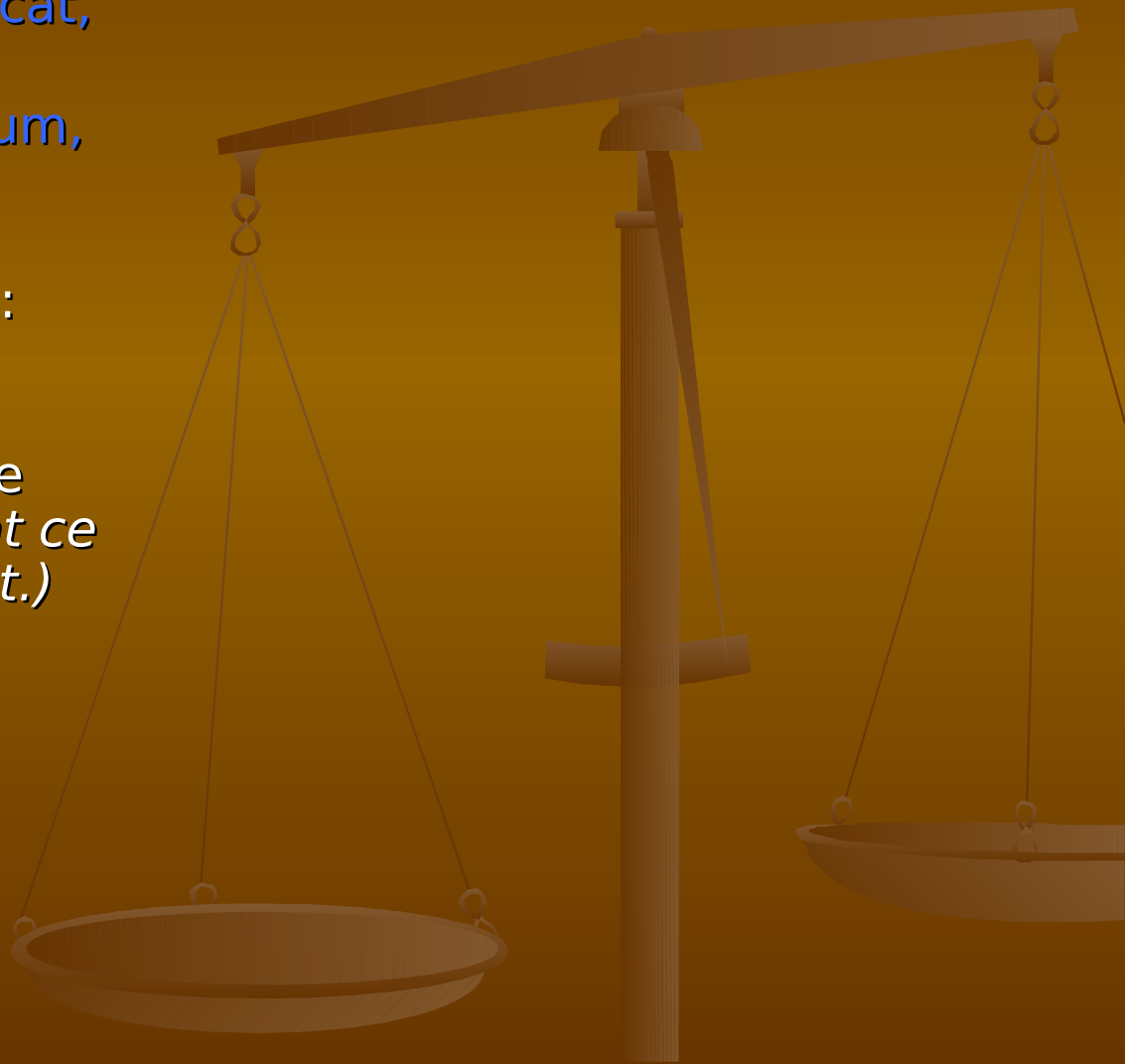

g) Prin juxtapunere:

Ex: Cheamă-l, tot nu vine.

CORELATIVE

- Propoziţia subordonată concesivă poate avea drept elemente corelative în regenta sa adverbele: tot, totuşi (pot fi precedate de conjuncţia *şi*) sau de locuţiunea adverbială cu toate acestea.

- Propoziţia subordonată consecutivă poate avea drept elemente corelative în regentă advebele: aşa(de), asfel(de), atât(de), destul de,prea,locuţiunile adverbiale: în aşa fel.

TOPICA

- Propoziţia concesivă nu are o topică strictă. Ea poate fi postpusă, antepusă sau intercalată.
- Propoziţia consecutivă urmează totdeauna regentei.

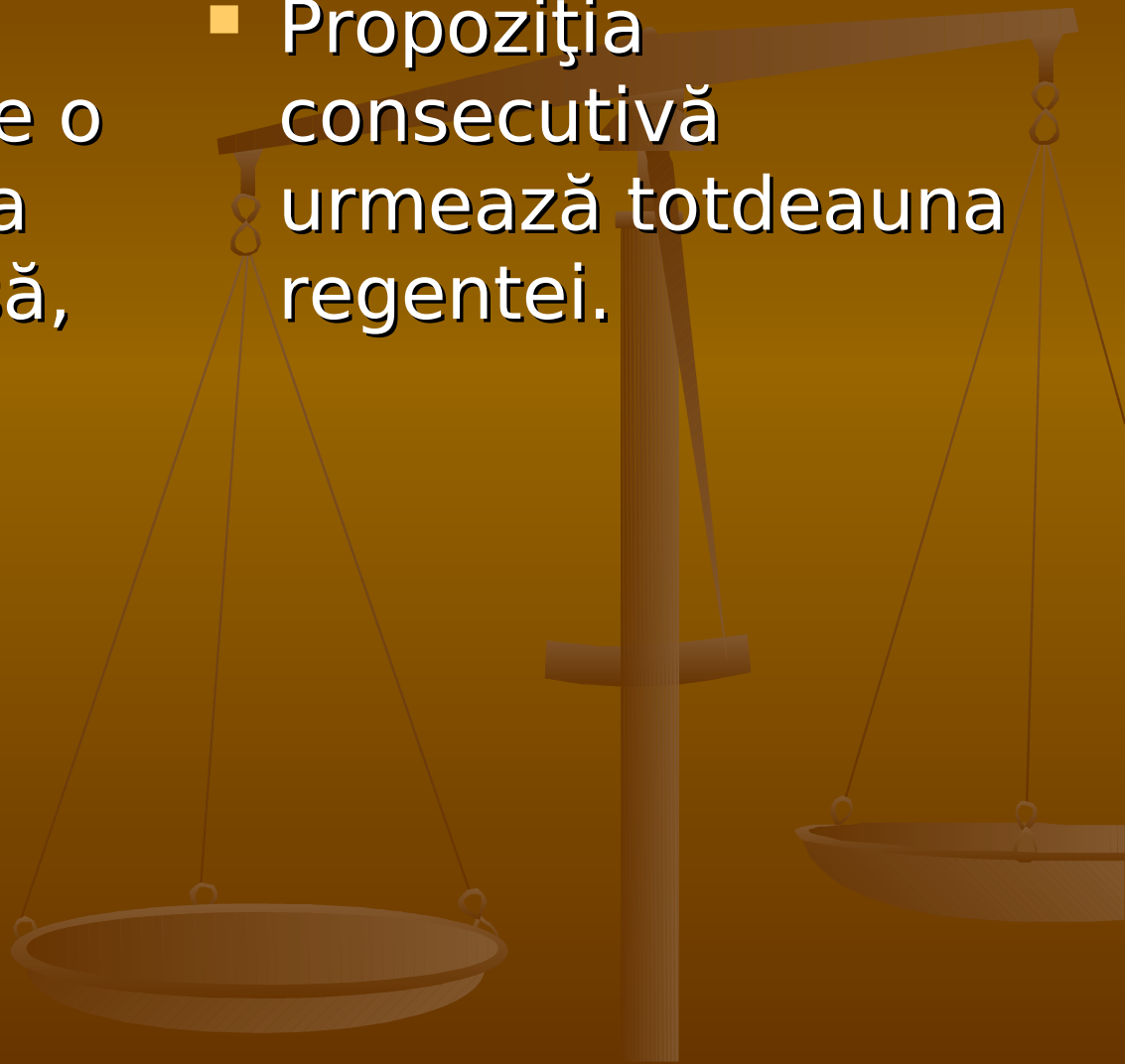

PUNCTUAȚIA

- Propoziţia concesivă se desparte prin virgulă de regenta sa indiferent de locul pe care îl ocupă faţă de aceasta.
- Propoziţia consecutivă se desparte, de obicei, prin virgulă de regenta sa. Excepţie fac consecutivele introduse prin conjuncţia subordonatoare *să* care au corelativul *prea* în regentă şi cele introduse prin *de* aşezate imediat după predicatul din regentă (ex: Vorbeşte, de ne zăpăceşte.)

OBSERVAȚII

- Propoziţia subordonată concesivă are elemente de relaţie specifice:

¤ conjuncţiile: deşi, batăr, măcar.

¤ locuţiunile conjuncţionale: cu toate că, chiar de, chiar dacă, chiar că, măcar că, măcar dacă, măcar de, şi dacă, şi de.

- Propoziţia subordonată consecutivă are elemente de relaţie specifice:

¤ conjuncţia încât

¤ locuţiunile conjuncţionale: încât să, de să.

FIŞĂ DE LUCRU

- Subliniaţi predicatele, încercuiţi elementele de relaţie, numerotaţi propoziţiile şi stabiliţi felul acestora în textele de mai jos:

1) “ Şi cu toate că spre răsărit se- nroşea luna şi creştea lumina peste pâcla ogoarele, în pădure o umbră tainică şi deasă se- ntindea izvorând din văi şi cotloane necunoscute.” (Mihail Sadoveanu)

2) “ Avea Pisicuţa un aşa talent la ronţăit iarba şi la ucis între dinţi vârfurile tinere şi fragede ale crengilor, încât îţi lasă gura apă.” (C. Hogaş)

3) “ Deşi mulţi au zis- o, eu tot o mai zic,

Slava strămoşească pe strămoşi cinsteşte.” (Gr. Alexandrescu)

4) “ Şi clasa răspunde într- o adiere uşoară de glasuri tinere şi toţi cântă, cântă aşa de-i place şi lui domnu’ Trandafir şi zise şi el la urmă: Bravo băieţi! “(Mihail Sadoveanu)

5) “ Nu căuta că- s mic, dar trebile pe care ţi le- oi face eu nu le- o face altul, măcar să fie cu stea în frunte.” (I. Creangă)

6) “ Era senin pe cer, şi aşa de frumos…că- ţi venea să te scalzi pe uscat, ca găinile.” (I. Creangă)

7) “ Chiar când vor plăti aceste toate, nu se pot strămuta dintr- un sat decât doi ţărani deodată.” (N. Bălcescu)

8) “ S- a făcut ca ceara albă faţa roşă ca un măr
Şi atâta de subţire, să o tai cu- un fir de păr.” (M. Eminescu)

9) “ Şi de m-ar fi bătut mama cu toate gardurile şi de m- ar fi izgonit de la casă ca pe un străin, tot n- aş fi rămas aşa de umilit.” (I. Creangă)

10) “ Şi cea dintâi şcolăriţă a fost Smărăndiţa popii, o zgâtie de copilă ageră la minte şi aşa de silitoare, că întrecea pe toţi băieţii din carte, dar şi din nebunii.” (I. Creangă)

Prof. TEODORA CANDREA

Prof. TEODORA CANDREA

www.diseara.ro